

liget, nisi prius optime in *Astronomia* studio fuerit versatus.

ARS quoq; *Nautica* tantum humano generi utilis, ac necessaria, nulla ratione fines suos absq; præsidio *Astronomia* digne potest tueri, vt ingenue fatentur omnes *Nautica* artis scriptores.

ACCEDIT etiam, quod viris in ecclesiastica dignitate constitutis perneccessaria est *Astronomia*, teste *B. Augustino*, ad congressus, oppositionesq; luminarium, ad mobilia festa, & cetera id genus decus, & statum *Ecclesie* respicientia, exactius discutienda; ob cuius *Astronomia* neglectum factum est, vt a vera sacri *Paschatis* obseruatione, aliarumq; celebritatum mobilium tantum plerumq; exorbitemus, vt *Iudei*, *Turca*, & cetera gentes mirum in modum ignorantia nos arguant; Quod quidem plurimi ac grauissimi *Mathematici* uehementer deplorant: Atq; huic malo *Leo Pont. X.* fertur sæpe remedium voluisse adhibere, si modo tunc temporis eximiorum ac præstantium *Astronomorum* ei copia fuisset, quibus tute curam emendandi *Calendarij*, corrigendiq; potuisset committere. Habet etenim *Astronomia* inter ceteras propemodum infinitas, hanc etiam insignem vtilitatem, quod anni certas metas, & partium anni iustam descriptionem, notatis diligenter æquinoctijs, & solstitijs veris, commonstrat, menstrua spacia definit; dierum noctiumq; vices, intervalla, & quantitates exactissime metitur, atq; distinguit.

EST præterea *Astronomia* veluti fons, & origo *Cosmographiæ*; quoniam sine huius scientiæ auxilio descriptio globi terreni, doctrina de locorum intervallis, deq; regionum designatione, & cetera huiusmodi, quæ mirabile ornamentum, simul ac vtilitatem omnibus rebuspub. asferunt, nullo pacto potest perfecte haberi.

OMITTO, quod hæc scientia summe est necessaria ad reipub. administrationem, vt ad agriculturam, ad bella gerenda, & alia huiusmodi; Cuius rei multa nobis exempla historia proponunt. *Sulpitius* enim ob scientiam eclipsis lunaris, quæ solum in *Astrologia* edocetur, ingenti metu exercitum totum liberasse perhibetur; Quod idem de *Pericle Atheniense*, nec non *Dione Siciliae rege* testantur historici. At vero *Nicias Atheniensium imperator* ob huius rei ignorantiam metu percussus classem portu educere non est ausus, haud paruo reipub. *Athenensis* incommodo, & iactura.

NEQUE vero prætereundum est, quod non ita multos ante annos